

podmorski čolni 12.000 brutto-register-ton ladjinega prostora.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Velik francoski podmorski čoln od avstro-ogrskega podmorskega čolna potopljen.

K.-B. Dunaj, 21. septembra. Od vojne ministerstva (mornariški oddelek) se razglša:

Eden naših podmorskih čolnov je 20. septembra zgodaj zjutraj pred Kap Rodom (severno od Durazza) en velik francoski podmorski čoln s torpedom potopil. Razven drugega oficirja tega čolna, pomorskega lajtmanta Lapeyre, se ni zamoglo nikogar rešiti.

14.000 ton.

K.-B. Berlin, 21. septembra. V zatvornem okolišču okrog Anglije je bilo od naših podmorskih čolnov 14.000 brutto-register-ton potopljenih.

35.000 brutto-register-ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 10. septembra. V Atlantskem oceanu potopili so naši podmorski čolni 35.000 brutto-register-ton. Za naše letalce namenjeni tovari so obstali, kakor se je moglo dognati, iz posebno dragocenega blaga n. pr. premoga, volne, petroleja, lesa in živeža.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Politični utrinki.

Nemški cesar Viljem Avstro-ogrskim oficirjem.

Berlin, 23. septembra. Vojni poročevalec „Lokalanzeiger-ja“ javlja, da je držal cesar Viljem na avstro-ogrsko oficirje na zapadni fronti govor, v katerem je rekel: Vi, moji gospodje, ste došli z vašimi četami na zapadno fronto kakor zvesti tovariši in pomagači, ki ste nam hoteli priskočiti v teh težkih bojih, na pomoč, kakor smo se vam tudi mi prej enkrat kot zvesti tovariši in pomagači pridružili, da se borimo ob vaši strani z vami za našo skupno, pristo in močno nado. Tudi vi veste, da stojimo tukaj, mogoče pred hudimi boji in vi veste, koga imamo tukaj nasproti. V Ameriki padla je beseda, Amerikanci hočejo podariti Alzacijo-Loreno Francozom, katere si oni v boju sami niso mogli priboriti. Smatra se, da se hočejo napraviti veliki napori in tem velikim besedam naj bi torej dejstva sledila. Tudi vi bodete, ko bode enkrat bila ura, znali dati pravi odgovor na te drznosti.

Konec Koroškevega kraljevanja.

Budapest, 23. septembra. Po zadnjih poročilih tukajšnjih listov pride baje jugoslovansko vprašanje že v prihodnjih dneh do svoje odločitve. Zadnja audijenca ogrskega ministrskega predsednika stoji s to odločitvijo v zvezi, a še se ni dovedlo do zaključka, ker še se dosedaj ni dosegla edinost o odškodnini, katero bi imela prejeti Avstrija v slučaju ugodne rešitve jugoslovanskega vprašanja od strani Ogrske. V ogrskih krogih je splošno upanje, da se bode v najkrajšem času dosegel sporazum. Tudi merodajni krogi Avstrije so baje za to od Ogrske zahtevano rešitev, namreč pridružitve Bosne in Hercegovine k deželam ogrske krone in zveze Dalmacije s Hrvatsko. To bi bil torej konec Koroškevega kraljevanja in njegovega protidržavnega hujskanja in rovarjenja.

Kako daleč so „prijatelji“ Italijani in Jugoslavlani.

„Reichspost“ priobčuje izveček iz članka, ki ga je prinesel „Corriere della Sera“ 3. septembra o razmerju med Lahi in Jugoslavlani. Tam najprej razlaga, zakaj treba zapeljati Jugoslovane na odpad od Av-

stro-Ogrske; namreč zato, ker brez revolucije v monarhiji Italijani ne morejo doseči svojih vojnih ciljev. Dalje pa pravi: In če se revolucioniranje ponesreči, kaj pa to škoduje nam? Ali mi kaj izgubimo? Nič, prav nič! Mi smo samo z bleketajočo idejo, kakoršna je onemu ljudstvu po godu, sleparili in smo to, kar je v jugoslovanskem gibanju upornega, izkoristili za svoje namene in cilje. Naj le „mlado ljudstvo“ zahteva, zase Istro, Trst, Gorico in Udine; to nas sicer boli in žali, ampak mi smo močni vsled svoje pogodbe z Anglijo in Francijo, močni smo po svojih ljudskih, zgodovinskih in vojaških pravicah, močni smo po svojem demokratičnem duhu in vsled politične dalekovidnosti, katero smo pokazali. Mi, ki štejeemo 40 milijonov, ki smo za entento silno krvaveli, bomo lahko ugnali brezmejno in smešno domišljavost. Mi bomo potem rekli: „Gospodje Jugoslovani, tukaj se pričenejajo vaše pravice! Še letu! Proč roke od tuje lastnine! Tako bomo pa govorili lahko le tedaj, če najprej Avstrijo razbijemo, da nam ne bode stala nasproti monarhija, ampak razdeljene narodnosti.“ — „Reichspost“ pravi, da bi bilo treba razširiti ta članek v milijonih eksemplarov med Jugoslovane. — Kaj pa poreče temu Tonček Korošec ter laskava tetka „Edinost“ in „Slovenec“ in drugi?

Rusi zapirajo Jugoslovane.

Moskau, 21. septembra. Kakor poročajo „Izvestija“, je vlada sklenila prepisati vse v Rusiji živeče Jugoslovane, Srbe, Hrvate in Slovence, ker so reakcionarji in nasprotujejo sovjetski vladi.

Nobenega upanja na mir.

Kakor je bilo sicer pričakovati, odgovorile so vse nam sovražne države na našo mirovno noto negativno in z zasmehovanjem. Kot prva odgovorila je Amerika, ki nam pravi, da nam je mogoče doseči mir, če sprejmemo vseh 14 od nje stavljenih točk, ki ne pomenjajo družega, kakor uničenje Avstro-Ogrske in Nemčije. Za to noto so sledile druge in tudi z sličnim zasmehovanjem. Ali povedano jim bodi, da še biva v srcih osrednjih velesil vedno tista moč in enerzija, ki zamore in bode prekrizala vse peklenske nakane naših sovražnikov, ki bodo končno uvideli, da se narodi ne dajo kar meni nič tebi nič po volji Wilsona od zemlje pilniti. In zopet je treba vstrajati in potrpeti ter čakati ugodnejšega vetra.

Naš minister grof Burian o mirovni noti.

Grof Burian je rekel o mirovni noti sledeče: „Negativen odgovor na mojo noto me ni nikakor presenetil, ker drugačnega nisem pričakoval. Značilna je hitrost, s katero je odgovoril Wilson. Bržkone je hotel druge vlade prehiteti. V tem pa ne tiči ves pomen note. Ni namreč dvoma, da bo nota našla tudi svoj odmev v parlamentih. Čeprav sedaj ni uspeha, vendar ne bodem stopil s pota, na katerega sem krenil. Čez nekaj časa bomo predlog zopet ponovili, kadar bo ugodna prilika. Mislim, da bi bilo napačno roke križem držati in čakati.“

Rumunija se pripravlja na novo vojno.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ poroča: V Rumuniji se spletari zopet na to, da se Rumunija pridruži zopet ententi in napove vojno osrednjim velesilam. Marghiomanova vlada nosi z ozirom na te spletke veliko odgovornost. Osrednje velesile pazno zasledujejo ta razvoj in jih ni mogoče presenetiti. Njih koristi so popolnoma enake. Mir, ki si ga je zagotovila avstro-ogrška monarhija v Bukareštu, je v nevarnosti, kakor tudi nadvlada Bolgarije na Balkanu.

Zahtevajte „Štajerca“

„Zmanjšanje denarne vrednosti“ — Tvoja lastna krivda!

Mi vsi obžalujemo z vsakim dnevom vedno bolj naraščajočo draginjo. Kar smo pred vojno za 1 krono dobili, za to moramo plačati danes 5, da 10 kron in še več, in povišanje cen vseh predmetov še vedno narašča, tako, da se danes vsakdo v skrbeh vpraša: „Kako pa bode to končalo?“ „Denar nima popolnoma nobene vrednosti več“, pravijo ljudje in imajo v gotovem oziru tudi prav. Naš denar, naši bankovci so se močno razvredili in to zmanjšanje denarne vrednosti še vedno narašča, kakor je med drugim razvidno iz grozljivo neprijetnega povišanja kurza inozemske denarne v razmeri k avstrijski denarni vrednosti.

Kdo pa je največ kriv tega zmanjšanja vrednosti naših bankovcev? — Ti sam!

Od kod pa izvira „zmanjšanje denarne vrednosti“? Izvira iz tega, ker je morala država, ki potrebuje za vojno mnogo, mnogo denarja najeti posojila papirne rente, kateri bankovci pa niso kriti z zlatom in srebrom.

Kako pa se lahko tega zabranimo?

Zelo lahko: S tem, da vsak državljan svoj denar, ki ga nemudoma zopet ne rabi, naloži takoj v šparkase.

To bi imelo več prednosti:

1. Dobimo od dneva vloge za svoj denar obresti.
2. Dokler držiš tvoj denar shranjen doma v omari, ali domači blagajni, nisi nikdar varen pred požarom ali pa vlomi, ki so sicer danes na dnevnem redu; potem nimas nič od tega.

3. Če imaš denar v roki, ga večkrat po tratiš. Vloga denarja v šparkasah pa ti resnično pomaga štediti.

4. In to se posebno ozira na ta slučaj, ker ti z vloge tvojega denarja omogočiš šparkasam in denarnim zavodom, da ga državi lože na razpologo dajo, nakar ona ni primorana svojih potrebščin kriti z zopetno izdajo novih bankovcev.

Temu nasprotno pa se mora žalibog opazovati, da mnogi ljudje, posebno taki, ki prej z denarjem v obče niso imeli mnogo za opraviti, marveč so si ga še le sedaj v vojni pridobili, predvsem kmetovalci, svojih bankovcev ne naložijo plodonosno v denarne zavode, ampak strahopetno večkrat pomembne svote brezkoristno doma držijo. Zaponisitorje: Vsak bankovec, ki ga brez nujne potrebe doma držiš, zmanjša vrednost našega denarja, torej tudi tvojega lastnega denarja in poviša „draginjo“, čez katero ti tudi toliko tožiš.

Kadartorej sprejmeš, ali kadar imaš večjo svoto denarja skupaj, ne zamudi trenutka, položi ga v kak denarni zavod, ki je Tebi najbližji ali do katerega imaš večje zaupanje. Tako se postaviš v bran proti „zmanjšanju denarne vrednosti.“

Sedaj pa pride tvoj znani „pa“, tvoji ugovori:

1. „Pa“, praviš ti, „jaz vendar ne morem hiteti vsak trenutek v šparkaso, zamudim s tem dosti časa.“ Če je to tako, piši tvoji šparkasi, naj ti ona pošlje poštne položnice, s katerimi lahko na pošti znesek brez stroškov položiš, na katero zapišeš tudi številko in ime tvoje hranilne knjižice. Kadar se podaš enkrat zopet v šparkaso, takrat vzami tvojo položno knjižico seboj in si daj v isto vpisati zneske, ki si jih bil že prej poslal po pošti. Kmetovalec pa ima priložnost, položiti svoj denar vsako nedeljo v „raifeisenovko.“

2. „Pa“, pravi drugi, „če se podam pogostoma v šparkaso, opazijo drugi, da imam dobre dohodek.“ Ker pa denarja nisi ukradel, se ti ni potreba sramovati poštenih dohodkov, katere lahko neovirano naložiš. Saj ta-